

Te Huarahi o Te Ora

Mo Te Iwi Maori

(Ko te reta e mau ake nei he mea tuku mai e tetahi o nga pakeha whai-whakaaro, mohio hoki ara e H. Hill, Esq. Ko ia te Kai-tirotiro tumuaki o nga kura kawana-tanga o Haki Pei i nga tau maha ka huri nei. I te tau 1919 ko ia hoki te Mea (Mayor) o te Taone o Nepia. He tangata aroha tenei ki te iwi Maori.)
Ki te Etita o Te Toa Takitini,

Tena koe.—Tenei kua tae mai ki ahau te kape tuatahi o Te Toa Takitini. He tuku atu tenei naku i aku whakamihhi mo te pai o to pepa. Ko te tumanako o toku ngakau kia kaha te piki haere o to pepa kia waiho ai ana pikaunga hei whangai i nga roro o te tangata penei me te kumara e whangai nei i te tinana. Kei te mohio koe he tangata whakaaro nui ahau mo te ahuatanga o te iwi Maori. Ka 40 nga tau inaianei ahau e kopikopiko ana i nga wahi katoa o te motu nei. Ko taku aroha kaore i te matoke ki te Maori engari kei te piki haere tonu. Na taua aroha ahau i karanga ki te rui i etahi purapura ki roto ki te maara o to pepa, a mehemea ka ata tiria aua purapura e te iwi Maori tera ano ratou e kite i nga hua o te koa o te ora mo ratou. I tenei tau e 40 ka matakitaki ahau ki nga tamariki tane, wahine, o te iwi Maori. Kua kaumatua etahi o aua tamariki ra, kua rereke te ahua. Engari kaore i rite ki ta toku hinengaro i wawata ai hei ahuatanga mo te tangata Maori. Ki taku whakaa-ro he mahi kuare te whakatahuri i te Maori kia rite tonu tona ahua ki to te pakeha. Kaore hoki he painga moku, pakeha nei, kia whakatahurihia hei Maori. Kaore e taea te whakarereke o nga toto. I nga hotera o Ingarangi tera etahi tohu kei runga i nga mahau tomokanga atu e piri mai ana. Ko te ingoa o tetahi o aua hotera ko "Moumou te Mahi." Ko te whakaahua kei runga tonu ake o taua ingoa he tangata mangumangu kei roto i te taapu wai. E rua nga pakeha kei te horoi i a ia ki te paraihe ki te hopi. Kei te mahara nga pakeha ra tera e ngaro te mangu o te kiri o te mangumangu ra i a raua. Kei raro i taua whakaahua te kupu "moumou te mahi." He kupu whakarite tenei. Kuaa koutou nga Maori e whai i nga ahuatanga katoa o te pakeha. Engari me whai koutou i muri i nga tapuwae o koutou matua tipuna rangatira. Ko a ratou na kupu he kupu tapu he kupu mana. Ko to ratou na ahua he tino tangata.

(Taria te roanga atu.)